

mű.

INDIA MŰVÉSZETE

Összeállította:

Török Andor

Szakmai tanácsadó:

Dr. Horváth Tibor

Szerkesztette:

Ruzicska Józsefné

D 50

MAGYAR DIAFILMGYÁRTÓ VÁLLALAT
Budapest, 1967.

- 1** Buddha emlékére épített, kultikus célú ereklyetartó, sztúpa, az i. e. I. sz-ból, Száncsiban. A sztúpák négy égtáj felé mutató kapuin művészi domborművek ábrázolják Buddha életének eseményeit.
- 2** A dravidák ősi művészetének emlékei Dél-Indiában, Madrasztól délre, Mahábalipuramban a tömör sziklából faragott templomok és szobrok.
- 3** Sziklába faragott dombormű Mahábalipuramban. A kilencméter magas, 27 m hosszú alkotás a Gangesz születését mutatja be.
- 4** A Tin-Thál emeletes barlangcsarnok Elurában a VII–VIII. sz-ból származik.

5 Az elurai Kailászanáth templom egy-kőből kifaragott elefantszobrainak sora.

6 Hegyre faragott ősi Siva-szentély Elephantine szigetén.

7 Gránitból faragott, 1200 éves templom Mahábalipuramban, a Pallava királyok idejéből.

8 A XI. sz-tól kezdve mohamedán hódítók szállták meg Indiát. Székhelyük a XIII. sz-ban Delhi lett; győzelmük emléke a 73 m magas Kutab Minar.

9 Dél-Indiában a X. sz-tól a csonkagúla alakú templomok terjedtek el, amelyeket zsúfolásig megtöltének a vallási legendák eseményeit ábrázoló szoborcsoportok. Templom Madurában.

10 A Közép-Indiában uralkodó Csandél-dinasztia egykori székhelyén, Khadzsuráhóban ma is megtaláljuk a régi templomok lenyűgöző romjait. Az 1002-ből származó Kándarija-Mahádéva templom.

11 A templomot szobrok és domborművek ezrei díszítik.

12 Részlet a madraszi templom tornyát díszítő szobortömegből, amely a mitológia és a mindennapi élet jeleneteinek érdekes keveredését mutatja.

13 Templom Puriban. Jól látható a hindu templomok jellegzetes beosztása: a szentély (hátsó), az oszlopos előcsarnok (középen) és az átmeneti rész (elől), amely egyúttal felajánlási csarnok is lehet.

14 A mogul császárok emlékét nagyszerű építmények sora hirdeti. Sheik Szalim Csisti síremléke Fatihpur Szikriben.

15 A mogul építészet nagyszerű emléke az agraai Tadzs Mahál, amelyet Sáh Dzsehán építtetett 1631-ben, elhunyt felesége emlékére.

16 Sáh Dzsehánt is a Tadzs Mahálba temették. A fehérmárvány síremléket dágakövek díszítik.

17 Humájun szultán síremléke Delhiben, a XVI. sz-ból.

18 Az agraai vár, a mogul uralkodók egyik erődje a XVI. sz-ból.

19 Az agraai vár kihallgatási csarnoka.

**20 A Vörös Erőd Delhiben, amelyet Sáh Dzsehán emeltetett
1639–48 között.**

21 Márványterem a delhi-i Vörös Erődben a XVII. sz-ból.

**22 Fatihpur Szikri ma, a vízellátás nehézségei miatt halott vá-
ros. Egykori gazdagságát jól érzékelteti a XVI. sz-ban emelt
Pancs Mahál.**

**23 Részlet a dzsaipuri maharadzsa palotájából, amely a XVI.
sz-ban épült.**

**24 Az utolsó mogul császár, Száfdar Dzsang síremléke Delhi-
ben.**

- 25** A mogul idők utolsó emlékei közé tartozik a delhii Gyöngy mecset a XVII. sz. elejéről.
- 26** Akbár mauzóleuma Szikandrából, a XVII. sz. elejéről.
- 27** A világ egyik legnagyobb mecsetje az 1650 körül, vörösmárványból és homokkőből épült díszes templom Delhiben.
- 28** A szikh vallás nagyszerű emléke az Aranytemplom a Pandzsáb állambeli Amritszárban.
- 29** A dzsaina-hívők kalkuttai Párasznáth-temploma.
- 30** A kalkuttai Párasznáth-templom díszes faragásainak egyik részlete.
- 31** Dzsaina vallási szimbólum fülkéje a Párasznáth templomban.

- 32** Hatalmas méretű nap- és holdórák a dzsaipuri Dzsanta Mantár „obszervatóriumban”. A XVIII. sz.-ban építtette Dzsai Szing maharadzsa, aki maga is korának híres indiai csillagásza volt.
- 33** A dzsaipuri maharadzsa háreme, a Szelek Palotája.
- 34** A hinduk legszentebb folyója – a Gangesz –, partján épült Varanszi, (Benáresz) a szent város.
- 35** Szent lépcsők a Gangesz partján.
- 36** Az udajpuri maharadzsa márványból épült tavi kastélya a XVII. sz. óta áll.
- 37** A XIX. sz.-tól terjeszkedő brit uralom is kialakította a maga sajátos stílusát. A kalkuttai Viktória Múzeum.

- 38** A madraszi Nemzeti Képtár az ősi építészet formajegyeit viseli.
- 39** A bombay-i tengerparton emelkedik az India Kapuja nevű vörösmárvány csarnok, amelyet 1911-ben az angol királyi pár látogatásakor építettek.
- 40** A híres Lakshminarayan templom modern építmény, de az ősi művészet hagyományai alapján készült.
- 41** A tanhirdető Buddha szobra Szárnáthból, az V. sz. körül.
- 42** Táncoló istennő szobra Belútból.
- 43** Siva isten szent bikájának, Nandinak egyetlen tömör sziklából faragott szobra Majszúrban.
- 44** A táncoló Siva XI–XII. sz.-ből származó szobra a dél-indiai bronzöntés remeke.

- 45** A khadzsuráhoi szoborcsoport egy részlete.
- 46** Buddha szobor a VII. sz-ból.
- 47** Részlet az V—VI. sz-ból származó adzsantai falfestményekből, a buddhizmus művészetének kiemelkedő alkotásaiból.
- 48** A Kángra-völgyi miniaturák a legendás Krisna király életét dolgozzák fel.
- 49** Sáh Dzsehán császár képmása a XVII. sz-ból.
- 50** India mai művészetének egyik jeles képviselője, az anyai részről magyar származású A. Sher Gil művésznő egyik festménye (Delhi, Modern Galeria).